

UCHWAŁA Nr IV / 20 / 2018
RADY MIEJSKIEJ W RADOSZYCACH
z dnia 28 grudnia 2018 roku

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Radoszycach na rok 2019**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r, poz. 994 ze zm.) oraz art. 4¹ ust.1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.: Dz. U. z 2018 roku poz. 310 ze zm.) oraz na podstawie art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.: Dz. U. z 2018 roku poz.1030 ze zm.)

Rada Miejska w Radoszycach uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Radoszycach na rok 2019”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Radoszyce.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019 roku.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Marian Jankowski

U z a s a d n i e

do uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Radoszycach na rok 2019

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 stanowi lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018r., poz. 994 z późn. zm.), a zadania własne gminy wynikające bezpośrednio z art.4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r., poz. 310 z późn. zm.). Zgodnie z treścią tej ustawy zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych wykonuje się w szczególności przez: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki narkomanii wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018r., poz. 1030 z późn. zm.). Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wykonywane są przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej.

Działania przedstawione w Programie mają przede wszystkim charakter profilaktyczny, sposoby realizacji zawartych w nim zadań dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Mając na uwadze uzyskanie jak najlepszych efektów podejmowanych działań szeroko pojętej profilaktyki uzależnień zasadne jest podjęcie przedmiotowej uchwały.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Radoszycach
Marian Jankowski

Załącznik
do Uchwały Nr IV / 20 / 2018 Rady Miejskiej w Radoszycach
z dnia 28 grudnia 2018 roku
w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Radoszycach na rok 2019

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Radoszycach na rok 2019

§ 1

Wprowadzenie

Alkohol jest jedną z najpopularniejszych substancji psychoaktywnych, a jego nadużywanie może prowadzić do wystąpienia wielu negatywnych skutków zdrowotnych. Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) (wydanie z 2009 r.) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu. Alkohol jako produkt jest legalnym towarem rynkowym, ale ponieważ powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który poprzez stosowne regulacje prawne stara się ograniczać rozmiary tych szkód oraz przeciwdziałać ich powstawaniu.

Rozmiary problemów związanych z alkoholem to również wysokie koszty społeczne i ekonomiczne, jakie ponoszą budżety państw. Koszty te szacowane są przez Światową Organizację Zdrowia na poziomie 1,3 % PKB, tj w przypadku Polski 17,5 mld zł. Jak podaje wspomniana wyżej Organizacja (wydanie z 2012 r.) nadużywanie alkoholu jest przyczyną niemal 6,5 % ogółu zgonów w Europie.

Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne ale także psychologiczne i społeczne. Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Radoszyce na 2019 rok określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Radoszyce, ze szczególnym uwzględnieniem młodego pokolenia, ofiar przemocy w rodzinie oraz osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie Radoszyce opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te odzwierciedla niniejszy program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych oraz przemocy związanej

z uzależnieniem. Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych.

Gminny program profilaktyki będzie realizowany w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Gminy Radoszyce, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 uwzględnione zostały wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”. Program określa w szczególności strategiczne cele i zadania gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r., poz. 310 ze zm.) i art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 1030, ze zm.)

§ 2

Diagnoza Problemów Społecznych na terenie Gminy Radoszyce

Gwałtowne przemiany technologiczne, ekonomiczne i społeczno-kulturowe, jakie dokonały się w XX wieku, doprowadziły do przeobrażeń w niemal każdej sferze życia społecznego, przyczyniając się do przeobrażenia starych i powstawania nowych problemów społecznych. Problem społeczny to zjawisko, które w percepcji społeczności uznawane jest za stwarzające konieczność podjęcia działań zmierzających do ich rozwiązania, a czasem przeciwdziałania jego powstaniu.

W marcu 2018 roku na terenie Miasta i Gminy Radoszyce przeprowadzona została diagnoza społeczna, która miała na celu ukazanie skali problemów uzależnień na terenie Gminy Radoszyce. Zakres prac badawczych odnosił się do zdiagnozowania następujących problemów:

problemu alkoholowego (alkoholizmu), narkotykowego (narkomanii), nikotynowego (nikotynizmu), zjawisko przemocy na terenie szkoły oraz domu.

Istotą badania było poznanie opinii oraz postaw względem wymienionych wyżej problemów społecznych. W tym celu przeprowadzono cztery komplementarne badania, zrealizowane wśród trzech grup społecznych: dorosłych mieszkańców gminy, uczniów oraz sprzedawców.

Diagnozę rozpoczęto od przeprowadzenia badań wśród uczniów oraz dorosłych mieszkańców. Dorosłych mieszkańców badano za pomocą metody PAPI (wywiad bezpośredni realizowany przy użyciu papierowej ankiety), w przypadku uczniów zastosowano badanie ankietowe za pomocą ankiety internetowej (CAWI). W badaniu łącznie wzięło udział 350 osób.

Badanie dorosłych mieszkańców na terenie Gminy Radoszyce

W badaniu wzięło udział 100 mieszkańców, 64% stanowiły kobiety, 36% mężczyźni. Najlicniejszą część badanej społeczności stanowiły osoby w wieku 46-55 lat (29%) oraz między 26 a 35 rokiem życia (26%). Ankietowani w wieku 36-45 lat tworzyli grupę 21% badanych, zaś

11% respondentów miało powyżej 65 lat. 8% badanej populacji miało mniej niż 25 lat, a 5% było między 56 a 65 rokiem życia.

Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Celem określenia skali problemu alkoholizmu w Gminie Radoszyce było oszacowanie jak często dorośli mieszkańcy spożywają alkohol.

Spośród ankietowanych 40% deklaruje, że w ogóle nie pije alkoholu, zaś 31% badanych pije napoje alkoholowe kilka razy w roku. 23% respondentów sięga po alkohol kilka razy w miesiącu, zaś 4% kilka razy w tygodniu. 2% ankietowanych spożywa napoje alkoholowe codziennie. Najpopularniejszym spośród spożywanych alkoholi jest piwo (60%), 57% badanych pije wino i 35% wódkę. Popularne są również nalewki (12%) i likiery (17%). Alkohol własnej roboty spożywa 3% badanych.

W diagnozie alkoholizmu, obok częstotliwości spożywanych trunków, istotnym wskaźnikiem tego problemu są także dzienne porcje spożycia alkoholu. Jak wynika z odpowiedzi respondentów, 70% wypija zwykle 1-2 jednostki alkoholu, 23% ankietowanych 3-4 porcje, a 3% badanych deklaruje spożycie 5-7 porcji dziennie. Między 8-10 porcji alkoholu w ciągu dnia wypija 3% badanych mieszkańców Gminy Radoszyce.

Większość ankietowanych sięga po alkohol dla towarzystwa (68%). Niepokojący wydaje się fakt, że 20% badanych spożywa napoje wysokoprocentowe bez konkretnego powodu, a 10% ze względu na chęć lepszej zabawy. Respondenci najczęściej spożywają alkohol u znajomych i w domu.

Z deklaracji badanych wynika, że 82% z nich nigdy nie pracowało w stanie odurzenia alkoholowego, jednakże 3% badanych przyznało, że zdarza im się rzadko pracować pod wpływem alkoholu. Należy zwrócić uwagę na fakt, który wskazuje, że czasami po spożyciu alkoholu pracy podejmuje się 3% badanych mieszkańców gminy, często zdarza się to 7% ankietowanych, a bardzo często 5%. Z danych wynika, że aż 18% respondentów wykonywało swoje obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu, co wskazuje na nieprzestrzeganie elementarnych przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, co grozi utratą zdrowia i życia.

Z deklaracji mieszkańców Gminy Radoszyce wynika, że 90% badanych nigdy nie prowadziło pojazdu pod wpływem alkoholu. 3% badanej populacji raz zdarzyło się być kierowcą samochodu po spożyciu napoju wysokoprocentowego, kolejnym 3% zdarza się to sporadycznie. Do częstego prowadzenia pojazdu pod wpływem napojów wysokoprocentowych przyznało się 3% ankietowanych. 100% badanych mieszkańców gminy zadeklarowało, że nigdy nie zostali zatrzymani za prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu.

Jak wynika z analizy danych u co dziesiątego badanego jest osoba w rodzinie nadużywająca alkoholu. 37% podaje, że nikt z bliskich nie ma problemu alkoholowego, a 53% nie ma wiedzy na ten temat.

Interesująca wydaje się kwestia poglądu badanej społeczności na szkodliwość picia alkoholu w ciąży. 60% badanych zauważa, iż ma ono negatywny wpływ na rozwój dziecka. Znaczące jest, że 14% ankietowanych deklaruje brak wiedzy na temat szkodliwości picia napojów wysokoprocentowych w ciąży, natomiast 17% twierdzi, że spożywanie napojów wysokoprocentowych w ciąży nie wpływa na rozwój płodu. Większość badanych nigdy nie widziała kobiety ciężarnej spożywającej napoje wysokoprocentowe (61%). Jednak aż 27% ankietowanych spotkało pijące kobiety w ciąży, a 12% nie potrafiło określić czy spotkało się z taką sytuacją.

60% badanych zauważa, że spożycie alkoholu w ich miejscowości jest stałe, 26% uznało, że wzrasta a 11% twierdzi, iż maleje. 13% nie ma zdania na ten temat.

Problem nikotynowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Większość mieszkańców Gminy Radoszyce -73% deklaruje, że nigdy nie paliło papierosów, zaś 12% twierdzi, że codziennie pali papierosy. Kilka razy w tygodniu sięga po nie 5% badanych a 10% pali kilka razy w miesiącu.

Motywacją do podjęcia palenia dla 44% badanych jest przyjemność. 37% ankietowanych podało, że palą w sytuacjach stresujących a także 26% dla towarzystwa. 11% ankietowanych po wyroby tytoniowe sięga przy alkoholu, a 4% ze znudzenia i dla zabicia czasu.

Na pytanie dotyczące próby rzucenia palenia 11% ankietowanych odpowiedziało, że nigdy nie podejmowało takiej próby, 11% miało raz taką próbę lecz nieskuteczną, 44% badanych nie mających za sobą dotychczas próby rzucenia palenia deklaruje taki zamiar.

W zapytaniu o ocenę szkodliwości dla zdrowia palenia papierosów, 65% ankietowanych odpowiedziało, że palenie jest bardzo szkodliwe, 31% jest zdania, że jest szkodliwe, 3% badanych twierdzi, że używanie tytoniu nie jest szkodliwe dla zdrowia. Wskazuje to na świadomość palaczy, że mają do czynienia z substancją szkodzącą ich zdrowiu i przynoszącą spustoszenie w organizmie.

Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

W bloku tematycznym dotyczącym problemu narkotykowego celem było poznanie opinii oraz doświadczeń respondentów związanych z używaniem tych substancji psychoaktywnych.

W pierwszym pytaniu ankietowani zostali zapytani o zażywanie narkotyków. 1% badanych ma za sobą inicjację narkotykową, sięgając po nie raz w tygodniu. Osoby, które mają za sobą inicjację narkotykową, przyznały, że najczęściej sięgają po marihuanę (100%). Wszyscy sięgający po narkotyki jako powód ich używania podali chęć lepszej zabawy.

Na pytanie dotyczące możliwości pozyskania narkotyków na terenie zamieszkiwanej miejscowości, respondenci odpowiedzieli, że nie wiedzą czy istnieje możliwość zakupu narkotyków (37%). Mieszkańcy społeczności twierdzą, że jest trudny dostęp do środków psychoaktywnych (22%), natomiast aż 31% respondentów nie miałyby problemów, aby je pozyskać. Dla 10% badanych narkotyki są całkowicie niedostępne.

14% ankietowanych nie miałyby problemu w zdobyciu dopalaczy, natomiast trudnodostępne są w opinii 29%. Tylko 11% mieszkańców uważa, że dopalacze w ich miejscu zamieszkania są całkowicie niedostępne, 46% badanej społeczności nie potrafi ocenić czy można pozyskać dopalacze na terenie gminy.

Problem przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Zagadnienie dotyczące problemu przemocy miało na celu nie tylko oszacowanie liczby rodzin zagrożonych przemocą domową ale także sprawdzenie czy mieszkańcy wiedzą czym jest przemoc i jakie zachowania klasyfikuje się jako zachowania przemocowe.

Wśród zachowań, które można uznać za akt przemocy respondenci wskazywali na: grożenie i straszenie (96%), bicie (86%) a także całowanie i dotykanie wbrew woli (12%), zmuszanie do oddawania pieniędzy (61%), spoliczkowanie (77%) oraz zmuszanie do oglądania pornografii (50%). Jako przejawy przemocy mieszkańcy wskazywali również: kradzież pieniędzy lub innej własności, krytykowanie wyglądu, podszywanie się w internecie, okazywanie braku szacunku oraz nieopiekowanie się kimś, kto tej opieki wymaga.

Warto zwrócić uwagę, że aż 25% badanych zna osobę doświadczającą przemocy w swoim domu. 56% ankietowanych nie zna takich osób, 19% nie posiada wiedzy w tym temacie.

Większość badanych twierdzi, że problem przemocy związany jest z nadużywaniem alkoholu (80%) oraz zażywaniem narkotyków (10%) i chorobami (7%). 2% ankietowanych stosowanie przemocy wiąże z zażywaniem dopalaczy zaś 1% respondentów twierdzi, że ludzie stosują przemoc w związku z wykluczeniem społecznym.

Mieszkańcy zapytani, czy zdarzyło się im doświadczyć przemocy, twierdząco odpowiedziało 6% ankietowanych, natomiast większość 94% nie ma takich doświadczeń. Osoby, które doświadczyły przemocy przyznały, że była to przemoc psychiczna (100%). Sprawcy przemocy to przede wszystkim partner/partnerka (100%).

4% respondentów dopuściło się zachowań przemocowych w stosunku do innych osób, natomiast większość nie ma takich doświadczeń. Osoby, które dopuściły się zachowań przemocowych nie potrafią określić jednoznacznie jakiego rodzaju przemoc stosowały. Wszyscy sprawcy przemocy deklarują, że w momencie jej dokonywania znajdowali się pod wpływem innych substancji odurzających, bliżej nie określonych.

Aż 3% badanej społeczności twierdzi, że stosowanie przemocy można usprawiedliwić natomiast 87% twierdzi, iż nie ma wytłumaczenia dla stosowania przemocy. Co dziesiąty mieszkaniec nie wypowiedział się jednoznacznie na ten temat.

Wnioski:

Niepokojącym zjawiskiem wśród mieszkańców Miasta i Gminy Radoszyce jest przekraczanie spożycia dziennej standardowej porcji alkoholu. Ponad 30% mieszkańców deklaruje, że wypija więcej niż zalecana porcja standardowa na dzień. Wskazywać to może na problem nadużywania alkoholu przez mieszkańców Miasta i Gminy Radoszyce. Również 2% ankietowanych przyznaje się do codziennego spożywania alkoholu, gdzie najczęściej sięgają po piwo (60%) i wino (57%).

Kolejnym niepokojącym zjawiskiem jest podejmowanie pracy pod wpływem alkoholu. Aż 18% respondentów wykonuje swoje obowiązki zawodowe będąc pod wpływem alkoholu.

Niepokojącym problemem w gminie jest prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu. Aż 10% mieszkańców twierdzi, że zdarzyło się im prowadzić samochód po wypiciu alkoholu.

60% mieszkańców jest zdania, że spożycie napojów alkoholowych na terenie gminy utrzymuje się na stałym poziomie.

Należy zwrócić również uwagę na problem nikotynowy wśród mieszkańców.

12% deklaruje, że codziennie sięga po papierosy, aż 37% z nich pali między 6 a 15 sztuk na dzień.

Jak wynika z badań 1% mieszkańców ma za sobą inicjację narkotykową, gdzie najczęściej sięgali po marihuanę.

Znaczącym problemem okazał się problem przemocy wśród mieszkańców.

25% mieszkańców zna osobę w swoim otoczeniu doświadczającą przemocy domowej, zaś 6% samemu jej doświadczyło. Osoby te najczęściej doświadczają przemocy psychicznej.

Sprawcami przemocy byli głównie partnerzy/partnerki. Badana populacja problem przemocy w rodzinie łączy

z nadużywaniem alkoholu przez jej członków (80%).

Badanie dzieci i młodzieży na terenie Gminy Radoszyce

W badaniu ankietowym w szkołach podstawowych, gimnazjalnych wzięło udział 216 uczniów, gdzie 48% próby stanowiły dziewczynki, 52% chłopcy. 20% respondentów to uczniowie klasy IV, 19% społeczności uczniowskiej stanowili uczniowie klasy V. 18% badanych uczęszcza do VI i VII klasy. A 13% to uczniowie klasy II gimnazjum. 12% badanych to uczniowie III klasy szkoły gimnazjalnej.

Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Uczniowie zapytani czy ich rówieśnicy piją alkohol odpowiedzieli twierdząco 20%, 51% uważa, że ich koledzy/koleżanki nie spożywają alkoholu a 29% nie ma wiedzy na ten temat. Jak wynika z badań 15% uczniów ma za sobą inicjację alkoholową. Większość badanych

85% twierdzi, że nigdy nie piło napojów alkoholowych.

Niespełna połowa badanych (45%) spożywała alkohol mając 14-16 lat. 29% respondentów piło alkohol pomiędzy 11-13 rokiem zaś 16% badanych miało wówczas 8-10 lat. 17 i więcej lat w czasie inicjacji alkoholowej miało 10% ankietowanych.

Uczniowie najczęściej sięgają po piwo (84%), następnie szampana (59%) i wino (56%). Po wódkę sięga 53% badanych, zaś po likiery i nalewki 28%. Inne, bliżej nie określone alkohole wybiera 13% respondentów.

Po raz pierwszy uczniowie sięgają po alkohol w czasie uroczystości rodzinnych (38%). 28% ankietowanych inicjację alkoholową przeszło w czasie wycieczki szkolnej, 19% piło napoje wysokoprocentowe po raz pierwszy na podwórku ze znajomymi. 19% wskazało, iż spożywało alkohol pod nieobecność rodziców w domu, 19% na dyskotece, inne bliżej nie określone okoliczności wskazało 13%.

Większość badanych uczniów (59%) twierdzi, że zostali poczęstowani alkoholem, 13% poprosiło kogoś o zakup tego trunku, zaś 19% kupiło sobie samemu. Od starszych kolegów alkohol dostało 13% respondentów a 16% podkraść rodzicom, 6% badanych wskazało na inne okoliczności.

39% uczniów deklaruje, że ich rodzice nie wiedzą, że ich pociechy spożywają alkohol. Ponad połowa rodziców 61% ma świadomość, że ich pociechy są po inicjacji alkoholowej. Rodzice, którzy wiedzą, że ich dzieci piją aż 9% z nich nic nie zrobiło z tym faktem, 44% nie zareagowało ponieważ nie wiedzieli o zaistniałej sytuacji zaś 34% przeprowadziło z nimi rozmowę.

80% badanych uczniów podało, że nikt z rodziny nie ma problemu z alkoholem, zaś u 7% ktoś go nadużywa. 13% respondentów nie ma wiedzy na ten temat.

Uczniowie zapytani o dostępność alkoholu dla osób niepełnoletnich twierdzą, że jego zdobycie w miejscu zamieszkania jest łatwe (17%). Przeciwnego zdania jest 39% badanych, zaś 44% nie ma zdania na ten temat.

W opinii uczniów dzieciom alkohol kupują starsi koledzy/koleżanki (33%). W skrajnych przypadkach nieletni proszą obcych pod sklepem o zakup alkoholu (16%) lub kupują sobie sami (15%). 15% ankietowanych twierdzi, że nieletni podkradają alkohol rodzicom a 57% odpowiedziało, że nie wie skąd młodzież pozyskuje napoje wysokoprocentowe.

Problem nikotynowy z perspektywy dzieci i młodzieży

W bloku dotyczącym problemu nikotynowego 46% badanych osób na pytanie czy rówieśnicy palą papierosy, odpowiedziało negująco, 25% nie ma wiedzy na ten temat, 29% potwierdziło, że rówieśnicy sięgają po papierosy.

Większość badanych 88% twierdzi, że nigdy nie sięgało po wyroby tytoniowe, 8% paliło tylko kilka razy, od czasu do czasu po papierosa sięga 3% badanych zaś 1% pali regularnie.

W okresie miesiąca przed badaniem 22% uczniów paliło 1-2 razy, 6% twierdzi, że paliło kilka razy (3-5), kolejne 12% badanych sięgnęło po papierosy wiele razy (więcej niż 6 razy). Do codziennego używania wyrobów tytoniowych przyznało się 19% uczniów, natomiast 41% twierdzi, iż nie pali papierosów.

Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży

W kolejnym bloku dotyczącym substancji psychoaktywnych zdecydowana większość respondentów przeczy temu aby spożywali środki psychoaktywne. Z deklaracji respondentów wynika, że 3% z nich miała z nimi styczność.

Inicjację narkotykową 50% badanych osób przeszło mając 14-16 lat. 17% badanych miało wówczas 8-10 lat bądź było między 11 a 13 rokiem życia. Kolejne 17% respondentów podczas inicjacji narkotykowej miało więcej niż 17 lat.

Najczęściej młodzież sięgała po marihuanę lub haszysz (83%), popularne są również grzyby

halucynogenne (50%).

67% uczniów po raz pierwszy sięgnęło po narkotyki ze znajomymi na podwórku (67%), 50% na imprezie towarzyskiej a pod nieobecność rodziców w domu 50%. W dalszej kolejności wskazali na wycieczkę szkolną, dyskotekę i uroczystość rodzinną.

W zdecydowanej większości substancje psychoaktywne pozyskiwane są od kolegów, znajomych. Niepokojące jest, że 17% ankietowanych twierdzi, iż substancje te dostało nieświadomie, bez zgody.

Powody, dla których młodzi ludzie sięgają po narkotyki to relaks (33%), presja grupy (33%), ciekawość (17%), chęć dobrej zabawy (17%).

W opinii 67% uczniów ich rodzice nie wiedzą o spożywaniu przez nich substancji psychoaktywnych. Jest to niepokojący fakt, mogący świadczyć o braku zainteresowania ze strony rodziców życiem ich dzieci. Pozostali uczniowie 33% deklarują, że ich rodzice wiedzą o inicjacji narkotykowej, którą badani mają za sobą. W sytuacji gdy pojawia się problem narkotykowy 50% rodziców szukało pomocy u specjalisty, kolejne 50% przeprowadziło rozmowę bądź wyznaczyło karę. Połowa rodziców nie zareagowała, ponieważ nie mieli świadomości, że ich pociechy narkotyzują się.

Połowa uczniów 50% nie wie, czy w ich miejscowości można zdobyć narkotyki, 48% uważa, że trudno je pozyskać, zaś 2% twierdzi, że łatwo je zdobyć na terenie miejsca zamieszkania. Podobnie wygląda dostępność dopalaczy.

Uczniowie wiedzą również gdzie można zdobyć substancje psychoaktywne w ich miejscowości. Wymieniają tu: osiedle, centrum miejscowości, szkołę. 2% badanych zna konkretną osobę rozprowadzającą środki psychoaktywne.

W opinii 81% uczniów zażywanie narkotyków jest zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia. Raczej szkodliwe jest dla 10% badanych, dla 3% jest raczej nieszkodliwe. Zdecydowanie nieszkodliwe jest dla 3% badanych, tyle samo osób nie miało zdania na ten temat. Za szkodliwością dopalaczy zdecydowanie opowiedziało się 84% uczniów, raczej szkodliwe są w opinii 11% badanych, 1% uważa, że dopalacze raczej nie są szkodliwe, zaś 2% ankietowanych nie potrafiło określić swojego stanowiska.

Problem przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży

W badaniu dotyczącym zjawisk przemocy na czołówkę wysuwa się zagrożenie i straszenie (75%), następnie bicie (72%) i zmuszanie do oddawania pieniędzy (51%). W dalszej kolejności dzieci wymieniły: spoliczkowanie (43%), wysyłanie obraźliwych wiadomości (28%), zmuszanie do oglądania pornografii (38%) i kradzież pieniędzy (43%).

Uczniowie są zdania, że to alkohol prowokuje agresję wśród rówieśników a także narkotyki.

W dalszej kolejności respondenci wskazali na zazdrość i zaborczość, choroby psychiczne, problemy finansowe oraz brak zaufania.

Aż 25% uczniowskiej społeczności doświadczyło przemocy, większość 75% nie ma takich doświadczeń. Większość uczniów doświadczających przemocy odpowiedziało, że to koledzy/koleżanki ze szkoły stosowali/ły przemoc w stosunku do nich. Następnie wskazali na brata, znajomych i siostrę. 8% podało, że sprawcą przemocy był ojciec a 6% wskazało na matkę.

Niepokojący jest fakt, że 2% badanych podaje, iż w ich domu występuje zjawisko przemocy. Aż 31% badanych przyznało, że w szkole występuje problem przemocy. Przeciwnego zdania jest 33% respondentów, 36% nie ma informacji na ten temat. Uczniowie zapytani o to czy stosują przemoc wobec innych, w większości odpowiedzieli przecząco (84%). Należy jednak zwrócić uwagę, że aż 16% dopuściło się aktu przemocy. Osoby dopuszczające się przemocy stosowały ją w głównej mierze wobec rówieśników (73%) i rodzeństwa (33%). W stosunku do innych osób przemocy użyło 6% badanych, 3% wobec rodziców.

Cyberprzemoc w opinii 57% badanych wiąże się z opublikowaniem treści na czyjś temat, zaś 45% jest zdania, że to agresja elektroniczna. Przemoc internetową 38% utożsamia

z naśmiewaniem się z kogoś, 25% badanych nie wie czym jest cyberprzemoc.

W opinii uczniów do cyberprzemocy przyczynia się przede wszystkim poczucie anonimowości w Internecie (51%), jak również chęć zemsty (56%). Na zdobycie popularności wskazało 32% ankietowanych, na łatwość dostępu do Internetu i portali społecznościowych 28%. 27% badanych nie wie co może wyzwać zachowania przemocowe w Sieci, zaś 15% wskazało na brak możliwości wyciągnięcia konsekwencji.

Niepokojące jest, że 16% badanych uczniów doświadczyło cyberprzemocy.

Profilaktyka z perspektywy dzieci i młodzieży

Badana społeczność uczniowska za najefektywniejszą/najciekawszą formę zajęć profilaktycznych uznała pogadanki z wychowawcą (52%). Dla części uczniów najciekawsze są zajęcia warsztatowe z psychologiem (43%) lub zajęcia z przedstawicielami Policji (35%). Inni respondenci wskazali na spektakle lub musicale profilaktyczne (20%) lub inne formy bliżej nie określone (7%). Zadawalający jest fakt, że ponad połowa uczniów 61% twierdzi, że zajęcia profilaktyczne, w których brali udział spełniają swoje zadanie.

Wnioski:

Z zebranych danych wynika, że 15% badanych ma za sobą inicjację alkoholową. Między 14 a 16 rokiem życia alkohol spożywało 45% uczniów. 38% inicjację przeszło podczas uroczystości rodzinnej. Większość uczniów – 84% najczęściej sięga po piwo. 9% rodziców dzieci pijących alkohol nie zareagowało na ten fakt, mimo iż o nim wiedzieli.

Z grupy badanych uczniów 12% sięga po papierosy, 1 % z nich pali regularnie.

3% uczniów ma za sobą inicjację narkotykową. Większość z nich -67% pierwszy raz środki psychoaktywne brało ze znajomymi na podwórku. Wymienione środki badani pozyskują od znajomych (najczęściej od kolegów lub koleżanek).

Aż 2% ankietowanych twierdzi, że zdobycie narkotyków na terenie ich miejsca zamieszkania jest łatwe, zaś kolejne 2% zna konkretną osobę rozprowadzającą środki psychoaktywne.

W szkołach na terenie gminy występuje problem przemocy rówieśniczej. Dzieci i młodzież doświadczające przemocy twierdzą, że to w szkole do jej aktów najczęściej dochodzi (31%).

Badanie sprzedawców na terenie Gminy Radoszyce

W badaniu diagnozującym problemy społeczne w Gminie Radoszyce wzięło udział 34 sprzedawców, 33 kobiety i 1 mężczyzna. Wiedza sprzedawców jest niezwykle ważna ze względu na fakt, iż na co dzień spotykają się z osobami kupującymi napoje alkoholowe, w związku z tym są w stanie nie tylko ocenić skalę problemu alkoholowego ale również scharakteryzować grupę zagrożoną najbardziej problemem uzależnień.

Problem uzależnień w gminie

Jak wynika z udzielonych przez sprzedawców odpowiedzi według 18 ankietowanych uważa, że spożycie alkoholu utrzymuje się na stałym poziomie, 10 sprzedawców sądzi jednak, iż spożycie alkoholu w ostatnich latach maleje a 6 osób uważa, że obecnie wzrasta podaż alkoholu.

18 ankietowanych sprzedawców uznało, że nigdy nie sprzedali alkoholu osobie niepełnoletniej. Jednak 6 osób uważa, iż zdarza się to rzadko, 8 czasami. Często lub bardzo często dochodzi do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim w opinii 2 sprzedawców.

Większości sprzedawców zdarzyło się aby osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsłużanym przez nich punkcie, 5 ekspedientom przytrafiło się to wiele razy, zaś 18 raz lub kilka razy, nigdy takiej sytuacji nie miało 11 sprzedawców.

30 ekspedientów twierdzi, że nigdy nie podało alkoholu osobie nieletniej. 2 sprzedawców sprzedało raz lub kilka razy napoje wysokoprocentowe osobie, która nie ukończyła 18 roku życia. Kolejne 2 osoby wielokrotnie praktykowały sprzedaż alkoholu osobie niepełnoletniej.

Jak wynika z deklaracji sprzedawców, 31 badanych sprawdza dowód tożsamości w przypadku wątpliwości co do pełnoletniości osoby kupującej alkohol. 19 badanych wielokrotnie prosiło o dowód osobisty, 8 respondentów za każdym razem sprawdza dokument tożsamości a raz lub kilka razy zdarzyło się to 4 badanym. Nigdy wieku kupującego alkohol nie weryfikowało 3 ekspedientów.

Większość sprzedawców uważa, że mieszkańcy wsiadają za kierownicę pojazdu pod wpływem alkoholu. 9 sprzedawców jest zdania, że takie sytuacje zdarzają się rzadko, 7 osób wskazało odpowiedź czasami, a 9 często. 15 sprzedawców twierdzi, że nigdy nie dochodzi do takiej sytuacji.

Sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym, podobnie jak sprzedaż osobom niepełnoletnim jest niezgodna z prawem. Jednak nie wszyscy ankietowani stosują się do tych przepisów.

13 sprzedawców uważa, że w gminie nie sprzedaje się alkoholu osobom nietrzeźwym, zaś 10 osób twierdzi, że takie sytuacje zdarzają się rzadko. 7 sprzedawców wskazało na odpowiedź czasami, a 4 osoby na często. Połowie badanych zdarzyło się raz lub kilka razy, że osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol, zaś 8 ekspedientom wiele razy. Nigdy takiej sytuacji nie miało 9 osób.

Zdecydowana większość badanych twierdzi, że nie sprzedają napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym (26 respondentów). 8 osobom zdarzyło się podać napoje wysokoprocentowe nietrzeźwym klientom raz lub kilka razy.

Na pytanie czy zdarza się aby klienci spożywali alkohol na terenie sklepu lub w jego najbliższej okolicy 15 sprzedawców przyznało, że takie sytuacje nie przytrafiły się nigdy. 8 osób twierdzi, że zdarza się to rzadko, 10 sprzedawców jest zdania, że czasami, 1 osoba odpowiedziała bardzo często.

Sprzedaż wyrobów tytoniowych osobom nieletnim jest czynem niezgodnym z prawem. Jednak 7 sprzedawców uważa, że rzadko zdarza się aby produkty te sprzedawano osobom nieletnim, 4 osoby są zdania, iż czasami dochodzi do takich sytuacji, a 2 że często. Większość – 21 osób jest zdania, że nie dochodzi do sprzedaży wyrobów tytoniowych nieletnim.

32 sprzedawcom nigdy nie zdarzyło się podać wyrobów tytoniowych osobom, które nie ukończyły 18 roku życia, zaś 2 osobom przytrafiło się to raz lub kilka razy.

Wśród ankietowanych sprzedawców 16 twierdzi, że zna bardzo dobrze ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, 12 osób zna poszczególne jej zapisy, 5 sprzedawców nie jest pewnych czy ją zna, 1 sprzedawca deklaruje, że nie zna ale słyszał o wymienionym akcie prawnym.

27 badanych sprzedawców twierdzi, że w ich punkcie sprzedaży widnieje informacja dotycząca zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia, 21 deklaruje, że jest informacja o zakazie sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym a u 19 o szkodliwości substancji. U 8 badanych osób znajduje się wywieszka o zakazie alkoholu na kredyt bądź pod zastaw, natomiast 3 ekspedientów podało, że nie ma żadnej z powyższych informacji w sklepie.

Wnioski:

Z zebranych danych wynika, że osoby niepełnoletnie i pod wpływem alkoholu mogą kupić alkohol na terenie gminy. 2 sprzedawców wielokrotnie podało wyroby tytoniowe osobie, która nie ukończyła 18 roku życia.

Jak wynika z analizy 3 sprzedawców nigdy nie weryfikuje wieku kupujących napoje alkoholowe, kiedy mają wątpliwość co do pełnoletniości kupującego.

Niepokojący jest fakt, iż mimo deklaracji sprzedawców odnośnie znajomości ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, 18 sprzedawców nie potrafiło określić w jakich sytuacjach zabrania się sprzedaży alkoholu.

§ 3

Cele strategiczne programu

Zasadniczym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest prowadzenie działań zmierzających do:

1. Zapobiegania powstawaniu nowych problemów alkoholowych i związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
2. Zmniejszenia rozmiarów aktualnie istniejących problemów związanych z używaniem alkoholu.
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
4. Kreowanie i propagowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia.

§ 4

Cele operacyjne programu

1. Ograniczenie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych.
2. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców Miasta i Gminy Radoszyce w sytuacjach związanych z alkoholem, narkotykami i zjawiskiem przemocy domowej.
3. Wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.
4. Budowanie skutecznej kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu, w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uzależnienia od narkotyków.
5. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych form strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych oraz terapii dla sprawców i ofiar przemocy.
6. Pomoc pedagogiczna i prawna dla uzależnionych i współuzależnionych.
7. Tworzenie bazy materiałowej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji założonych zadań.

§ 5

Warunki osiągnięcia wyżej wymienionych celów

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz osób dotkniętych zjawiskiem przemocy poprzez:
  - a) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia;
  - b) kontynuacja pracy Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin;
  - c) współdziałanie z instytucjami zajmującymi się profilaktyką problemów alkoholowych, profilaktyką od narkotyków i innych używek oraz profilaktyką związaną z pomocą ofiarom przestępstw takimi jak (placówki odwykowe, placówki szkolne, MGOPS, Policja, SPZOZ, Sąd, Prokuratura).

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy związane z uzależnieniem od narkotyków i innymi używkami, pomocy psychoaktywnej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- a) kierowanie osób uzależnionych na badania pozwalające ustalić stopień uzależnienia;
- b) kierowanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawach orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- c) popularyzacja wiedzy z zakresu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie;
- d) pomoc rodzinom uzależnionych oraz rodzinom ofiar przemocy zwłaszcza domowej poprzez współdziałanie z instytucjami mogącymi zapewnić pomoc prawną, psychologiczną i materialną;

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz ochrony przed przemocą wśród dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych lub innych zajęć promujących zdrowy tryb życia propagowanych w szkolnych programach nauczania wiedzy o szkodliwości spożywania alkoholu, używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz wiedzy z zakresu przemocy w rodzinie,

- a) uwzględnienie w szkolnych programach nauczania informacji o szkodliwości spożywania alkoholu, używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz wiedzy z zakresu przemocy w rodzinie;
- b) realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych gminy,
- c) dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych;
- d) organizowanie spotkań poświęconych problematyce przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinach, prowadzonych przez osoby z odpowiednimi kwalifikacjami zawodowymi;
- e) wspieranie inicjatyw i imprez kulturalno – sportowych propagujących zdrowe spędzanie czasu wolnego wśród dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.

4. Ograniczenie oraz zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych poprzez:

- a) propagowanie kultury spożycia napojów alkoholowych poprzez informowanie, szkolenie i podnoszenie świadomości na temat szkodliwego i niebezpiecznego spożycia alkoholu, narkotyków, substancji psychotropowych i zagrożeń jakie niesie przemoc,
- b) szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- a) wspieranie inicjatyw tworzenia grup samopomocowych osób i rodzin zagrożonych problemem uzależnień;
- b) współdziałanie z instytucjami kościelnymi (parafia) w zakresie wychowania w trzeźwości bez uzależnień od narkotyków i innych używek.

6. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

7. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie imiennego upoważnienia Burmistrza Miasta i Gminy w składzie co najmniej dwóch osób.

§ 6

Zasoby umożliwiające realizację Programu oraz budowę gminnego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w Gminie Radoszyce

Realizację Programu koordynuje Burmistrz Miasta i Gminy Radoszyce.

Zasoby instytucjonalne:

1. Punkt Konsultacyjny Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Urzędzie Miasta i Gminy w Radoszycach,
2. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radoszycach,
3. sześć szkół podstawowych, w których pracują pedagodzy szkolni,
4. Samorządowe Przedszkole w Radoszycach,
5. Komisariat Policji w Radoszycach,
6. Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Radoszycach,
7. Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna w Radoszycach,
8. Klub Sportowy „Partyzant” w Radoszycach oraz Akademia Skra Bełchatów,
9. Organizacje pozarządowe.

Zasoby kadrowe:

1. Terapeuci, psycholog,
2. Pracownicy socjalni,
3. Dyrektorzy szkół, przedszkola i nauczyciele – wychowawcy,
4. Policjanci dzielnicowi,
5. Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
6. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radoszycach,
7. Służba zdrowia, w tym lekarze rodzinni i pielęgniarki środowiskowe,
8. Kuratorzy sądowi,
9. Przedstawiciele organizacji pozarządowych, w tym przedstawiciele parafii,
10. Przedstawiciele samorządu terytorialnego, w tym radni i sołtysi.

§ 7

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych

Aktem powołującym członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy.

1. Za udział w pracach Komisji przysługują diety w wysokości:
  - a) przewodniczący i sekretarz 200 zł brutto;
  - b) członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mają prawo do wynagrodzenia za udział w posiedzeniu Komisji w wysokości 150 zł brutto.
2. Podstawą wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa w pkt. 1, jest udział członka w posiedzeniu Komisji, potwierdzony podpisem na liście obecności.

3. Posiedzenia Komisji odbywają się po godzinach pracy urzędu.
4. Członkowie Komisji w ramach działalności obowiązani są do następujących czynności:
  - a) udziału w posiedzeniach Komisji,
  - b) udziału w rozmowach z osobami nadużywającymi alkoholu,
  - c) udziału w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
  - d) innych prac wynikających z realizacji programu.
3. Za udział w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz ustalenia zgodności lokalizacji punktu przysługuje członkowi Komisji zwrot kosztów przejazdu własnym samochodem równy iloczynowi przejechanych kilometrów wg obowiązującej stawki.
4. Osoby pracujące w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym wynagradzani będą w/g umowy zlecenie dopasowanej do indywidualnych potrzeb.

§ 8

Źródła finansowania

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 są:
  - a) dochody Gminy z 2019 roku pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
  - b) niewykorzystane w 2018 roku na realizację Programu środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Zlecenie zadań ujętych w Programie nastąpi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. W związku z art. 4¹ ust. 1 pkt 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uwzględniając zapisy niniejszego Programu, Burmistrz Miasta i Gminy Radoszyce może wybrać kilku realizatorów danego zadania.
4. Podmioty realizujące zadania programu składają sprawozdanie z realizacji zadania i są zobowiązane do każdorazowego zamieszczenia informacji o źródle dofinansowania lub finansowania zadania.

§ 9

Preliminarz planowanych wydatków Programu

Wydatki planowane (planowane wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych) Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019.

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie wydatków w / g potrzeb	Kwota wydatków
851	Ochrona zdrowia			126 759
	85153		Zwalczanie narkomanii	26 900
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	8 200
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5 300
		4300	Zakup usług pozostałych	13 400
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	99 859

3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	319
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2 200
4120	Składki na Fundusz Pracy	288
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	37 300
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	28 107
428	Zakup usług zdrowotnych	1 000
4300	Zakup usług pozostałych	29 997
4410	Podróże służbowe krajowe	248
4510	Opłaty na rzecz budżetu państwa	400

§ 10

Zadania, harmonogram, koszt zadania i programu, realizatorzy

L.p.	Rodzaj zadania do realizacji	Zadania szczegółowe	Koszt zadania w złotych	Realizatorzy
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, oraz zagrożonych uzależnieniami	<p>1. Współpraca z placówkami służby zdrowia</p> <p>2. Finansowanie programów, warsztatów, koncertów profilaktycznych w placówkach oświatowych</p> <p>3. Finansowanie świadczenia pomocy w zakresie poradnictwa wobec osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób doznających przemocy domowej w ramach funkcjonowania punktu konsultacyjno – informacyjnego. Utrzymanie rzeczowe Punktu Konsultacyjnego.</p> <p>4. Działalność informacyjno- edukacyjna i prace informacyjno – motywujące Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do leczenia, informowanie o możliwości pojęcia leczenia w placówce odwykowej, udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu, - rozpoznanie zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach jej powstrzymania, - finansowanie kosztów zespołu biegłych wydających opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu osób, wobec których skierowano wniosek o leczenie odwykowe. 	49.000	GKRPA UMiG MGOPS Szkoły Terapeuci
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	<p>1. Pomoc dzieciom z rodzin, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie specjalisty - monitorowanie rodzin dotkniętych przemocą - finansowanie świadczenia pomocy w zakresie poradnictwa wobec osób współuzależnionych oraz ofiar przemocy domowej w ramach funkcjonowania punktu konsultacyjno -informacyjnego 	2.416	Szkoły GKRPA MGOPS Zespół interdyscyplinary Organizacje

L.p.	Rodzaj zadania do realizacji	Zadania szczegółowe	Koszt zadania w złotych	Realizatorzy
		<ul style="list-style-type: none"> - finansowanie poradnictwa prawnego dla osób doznających przemocy, a także dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i problemem narkomanii - finansowanie poradnictwa psychologicznego dla członków rodzin z problemem alkoholowym oraz osób doświadczających przemocy, 2. Kontynuowanie współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym w Radoszycach w zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”. 3. Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych 		<p>pozarządowe</p> <p>Terapeuci</p> <p>Policja</p>
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii	<p>1. Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie szkolnych programów profilaktyki realizowanych w formie zajęć informacyjno – edukacyjnych dla całej społeczności szkolnej, - prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i świetlic wiejskich programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży - dofinansowanie działalności świetlic wiejskich, w których realizowane będą programy profilaktyczne, - dofinansowanie zakupu materiałów pomocniczych i wyposażenia świetlic, w których prowadzone są działania o charakterze profilaktycznym, - podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla nauczycieli, pedagogów, rodziców, sprzedawców napojów alkoholowych. - współudział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach edukacyjnych związanych z problematyką uzależnień, - zagospodarowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego poprzez udział w zajęciach rozwijających zainteresowania w tym pozalekcyjne zajęcia sportowe (zakup nagród, doposażenia miejsc przy obiektach sportowo-rekreacyjnych w związku z organizowaniem spotkań o charakterze profilaktycznym, w tym wynagrodzenia dla osób prowadzących), - wspomaganie i dofinansowanie imprez o charakterze rekreacyjnym lub sportowym dla dzieci, młodzieży i dorosłych propagujących zdrowy styl życia : kulturalno-turystyczne (rajdy, wycieczki piesze i rowerowe, zajęcia ruchowe dla osób dorosłych, edukacyjno-artystyczne (festyny, konkursy), - kompleksowa diagnoza problemów społecznych gminy Radoszyce. - dofinansowanie i organizacja wypoczynku posiadającego scenariusz zajęć zawierających treści profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych i zagrożonych, - zakup fachowej literatury i materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz prenumeraty 	64.843	<p>Szkoły</p> <p>GKRPA</p> <p>MGOPS</p> <p>Zespół interdyscyplinary</p> <p>Organizacje pozarządowe</p>

<i>L.p.</i>	<i>Rodzaj zadania do realizacji</i>	<i>Zadania szczegółowe</i>	<i>Koszt zadania w złotych</i>	<i>Realizatorzy</i>
		<p>czasopism o tematyce uzależnień i przemocy w rodzinie dla potrzeb GKRPA i mieszkańców gminy Radoszyce</p> <p>2. Organizacja Spotkania Noworocznego dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,</p> <p>3. Współpraca z Kościołem Katolickim w promowaniu trzeźwych obyczajów wśród dzieci i młodzieży.</p>		
4.	Wspomaganie działalności organizacji, instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii	<p>1. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami w sferze profilaktyki uzależnień w środowisku lokalnym w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dofinansowanie wyjazdu terapeutyczno – integracyjnego <p>2. Finansowanie pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radoszycach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrzymanie rzeczowe Komisji - wynagrodzenia dla członków za pracę w Komisji <p>3. Systematyczne szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>4. Współpraca z Poradnią Uzależnień w Końskich</p> <p>5. Współpraca z Sądem Rejonowym w Końskich</p>	10.500	<p>Szkoły</p> <p>GKRPA</p> <p>MGOPS</p> <p>Zespół interdyscyplinarny</p> <p>Organizacje pozarządowe</p>
5.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz.1286 ze zm.) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	<p>1. Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych</p> <p>2. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego</p> <p>3. Opiniowanie wniosków o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałami Rady Miejskiej w sprawie limitu oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania alkoholu.</p>	0.00	<p>Pracownik UMiG</p> <p>GKRPA</p> <p>Policja</p> <p>MGOPS</p>
6.	Ogółem		126.759	

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Radoszycach

Marian Jankowski